

HIRURŠKO LEČENJE MELANOMA KOŽE U ERI PANDEMIJE KOVIDA 19: ISKUSTVO JEDNOG CENTRA

Stefan Mladenović¹, Predrag Kovačević^{1,2}, Aleksandar Višnjic^{2,3},
Marija Anđelković Apostolović^{2,3}

¹Univerzitetski klinički centar Niš, Klinika za plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju, Niš, Srbija

²Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Niš, Srbija

³Institut za javno zdravlje Niš, Niš, Srbija

Kontakt: Stefan Mladenović
Bulevar dr Zorana Đinđića 48, 18000 Niš, Srbija
E-mail: fahste1990@yahoo.com

Pravovremeno započeto hirurško lečenje predstavlja zlatni standard u terapiji melanoma i održava mortalitet na niskom nivou. Pandemija koju je izazvao virus kovid 19 uticala je na dostupnost zdravstvene zaštite, kako na nacionalnom, tako i na globalnom nivou. Cilj ove studije je da ispita uticaj pandemije kovid 19 na novooperisane bolesnike sa melanomom kože i da doprinese identifikovanju uticaja pandemije na zdravstveni sistem u Srbiji. Sproveli smo retrospektivnu studiju koja je uključivala bolesnike sa melanomom kože hirurški lečene na Klinici za plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju Univerzitetskog kliničkog centra Niš u periodu od 1. januara 2018. do 15. marta 2023. godine. Upoređivali smo periode pre pandemije (01/01/2018 – 14/03/2023) i tokom pandemije (15/03/2020 – 15/03/2023) procenom starosti bolesnika, pola, zastupljenosti melanoma na određenim delovima tela, debljine po Breslovu, pT stadijuma, stope mitotičkog indeksa, podtipa melanoma i prisustva ulceracije. Nisu uočene razlike između starosti ($p = 0,666$), pola ($p = 0,720$), zastupljenosti melanoma na određenim delovima tela ($p = 0,109$), debljini po Breslovu ($p = 0,172$), pT stadijumu ($p = 0,274$), stopi mitotičkog indeksa ($p = 0,257$) i prisustva ulceracije ($p = 0,787$) u dvema ispitivanim grupama. Statistički značajne razlike uočene su kod podtipova melanoma ($\chi^2 = 9,241$; $p = 0,026$). Distribucija lentigo maligna kod bolesnika sa dijagnozom melanoma tokom pandemije bila je statistički niža. Do danas, kašnjenje u postavljanju dijagnoze melanoma kože, usled pandemije izazvane kovidom 19, generalno nije dovelo do nepovoljnih karakteristika primarnog kožnog melanoma. Potrebno je sprovesti dodatne studije u budućnosti kako bi se identifikovali potencijalni uticaj na distribuciju po fazama i dugoročna stopa preživljavanja. *Acta Medica Medianae* 2023;62(3):95-102.

Ključne reči: kovid 19, melanom, hirurško lečenje, debljina po Breslovu, dijagnostičko kašnjenje

"This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) Licence".